

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖJŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1011 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 101 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Teismų įstatymo pakeitimo projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO NR. I-599 52 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Prokuratūros įstatymo pakeitimo projektas) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1649 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – STT įstatymo pakeitimo projektas)

(toliau kartu – Projektai)

(TAP NR. 18-1570, 18-1569, 18-1568, 18-1567)

(TAIS NR. 18-11045(2), 18-11406, 18-11407, 18-11408)

2018-10-09 Nr. NV-2655

Vilnius

Projektų rengėja: Teisingumo ministerija.

Projektų tikslas: Projektais siekiama patikslinti Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo nuostatas dėl teisėjų valstybinės pensijos dydžio apskaičiavimo, Teismų įstatymo nuostatas dėl kompensacijų teisėjo žūties ar sveikatos sutrikdymo atveju dydžio apskaičiavimo, Prokuratūros įstatymo nuostatas dėl kompensacijų prokuroro žūties ar sveikatos sutrikdymo atveju dydžio apskaičiavimo ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo nuostatas dėl kompensacijų pareigūno žūties, pripažinimo nežinia kur esančiu ar paskelbimo žuvusiu, sveikatos sutrikdymo atveju dydžio apskaičiavimo atsižvelgiant į Seimo priimtus įstatymų pakeitimus kuriais pradėta mokesčių ir išmokų reforma.

Dabartinė situacija: Nuo 2019 m. sausio 1 d. įgyvendinant mokesčių reformą bus sujungtos darbuotojo ir darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos, siekiant dalį darbdavio socialinio draudimo įmokos (įskaitant privalomojo sveikatos draudimo įmokas) perkelti darbuotojui, sustiprinti socialinio draudimo įmokų ir išmokų ryšį, taip pat keičiantis darbo užmokesčio apskaičiavimo principui atitinkamai keičiami ir ligos, motinystės, nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų bei kitų išmokų dydžiai. Mokesčių ir išmokų reforma iš esmės remiasi keičiamu darbo užmokesčio apskaičiavimo principu ir nustatytu koeficientu 1,289, kuriuo nuo 2019 m. sausio 1 d. bus didinamas darbuotojų darbo užmokestis.

Projektų esmė: Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus pakeitimus, yra būtina atitinkamai patikslinti įstatymus reglamentuojančius susijusias išmokas, *inter alia* Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo, Teismų įstatymo, Prokuratūros įstatymo ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo nuostatas siekiant išvengti nepagrįsto teisėjų valstybinės pensijos dydžio, kompensacijų teisėjo ar prokuroro žūties ar sveikatos sutrikdymo atveju ir kompensacijų Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūno žūties, pripažinimo nežinia kur esančiu ar paskelbimo žuvusiu, sveikatos sutrikdymo atveju dydžio padidėjimo.

Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti, kad jei į laikotarpį darbo užmokesčio vidurkiui paskaičiuoti (nuo kurio skaičiuojama teisėjo valstybinė pensija), patenka laikotarpis nuo 2019 m. sausio 1 d., tai šio laikotarpio darbo užmokestis skaičiuojant yra mažinamas dalijant jį iš 1,289.

Teismų įstatymo pakeitimo projektu siūloma nuo 2019 m. sausio 1 d. nustatyti 1,289 karto sumažintą kompensacijų, kurios mokamos tais atvejais, kai teisėjas buvo nužudytas ar jam buvo tyčia sutrikdyta sveikata dėl teisėjo pareigų atlikimo. Atsižvelgiant į aukščiau minėtą Valstybinio socialinio draudimo įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimą, realiai išmokamas kompensacijų dydis nepakis.

Prokuratūros įstatymo pakeitimo projektu siūloma nuo 2019 m. sausio 1 d. nustatyti 1,289 karto sumažintą kompensacijų, kurios mokamos tais atvejais, kai prokuroras buvo nužudytas ar jam buvo tyčia sutrikdyta sveikata dėl jo tarnybos. Analogiškai kaip ir kompensacijų teisėjams atveju, atsižvelgiant į aukščiau minėtą Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimą, realiai išmokamas kompensacijų dydis nepakis.

STT įstatymo pakeitimo projektu siūloma nuo 2019 m. sausio 1 d. nustatyti 1,289 karto sumažintą kompensacijų, kurios mokamos tais atvejais, kai Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnas žuvo dėl tarnybos, buvo pripažintas nežinia kur esančiu ar paskelbtas žuvusiu dėl tarnybos ar kuriam buvo sutrikdyta sveikata atliekant tarnybines pareigas. Kaip ir kompensacijų teisėjams bei prokurorams atveju realiai išmokamas kompensacijų dydis nepakis.

Priėmus Projektus, bus išvengta nepagrįsto (dėl pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos draudimo įmokų perkėlimo iš draudėjo apdraustajam, kuris darbo užmokestį nominaliai padidins 1,289 karto) iš valstybės biudžeto mokamų teisėjų valstybinių pensijų bei nurodytų kompensacijų dydžių padidėjimo, dėl ko būtų išvengta neracionalus valstybės biudžeto lėšų panaudojimo.

Derinimas: Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo projektas teiktas derinti Finansų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Nacionalinei teismų administracijai. Iki 2018 m. rugsėjo 28 d. gautos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Finansų ministerijos išvados, kuriose pastabų ar pasiūlymų nepateikta.

Teismų įstatymo pakeitimo, Prokuratūros įstatymo pakeitimo ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo pakeitimo projektai nustatyta tvarka derinti nebuvo.

Atitikties Vyriausybės programos nuostatom: Projektas neprieštarauja Septynioliktosios Vyriausybės programos nuostatom.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina įvertinti, ar atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinant mokesčių reformą, nuo 2019 m. sausio 1 d. didėja bruto darbo užmokestis, nereikėtų tikslinti ir Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 50 str. nuostatų dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų materialinės atsakomybės ir regreso teisės, kuriose žalos atlyginimo dydis taip pat yra siejamas su pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžiu.

Siūlytume projektus patikslinti, atsižvelgiant taip pat į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. spalio 8 d. išvadoje Nr. NV-2646 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, ir svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje kartu su kitais projektais, susijusiais su 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu.

Patarėjas

Audrius Kasinskas

